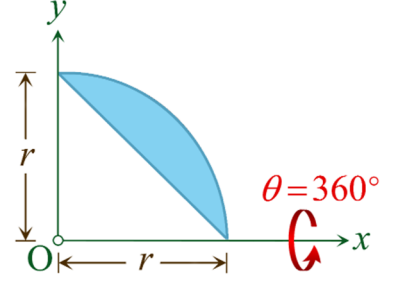

STATİK
Ağırlık Merkezi
Dr. Umit N. ARIBAS

Soru : II. Pappus-Guldinus teoremini kullanarak şekildeki alanın ağırlık merkezini bulunuz.

Çözüm :

Matematiksel işlemleri basitleştirmek için sistem bilinen parçalara ayrılırsa oluşan hacimlerin analitik ifadeleri,

$$V_{\text{konik}} = \frac{1}{3}\pi r^3 \quad ; \quad V_{\text{yarım küre}} = \frac{2}{3}\pi r^3$$

Analitik ifadeler kullanılarak alanı x eksenini etrafında $\theta = 360^\circ$ döndürme ile oluşacak hacmin ifadesi,

$$V_x = \frac{2}{3}\pi r^3 - \frac{1}{3}\pi r^3 = \frac{1}{3}\pi r^3$$

Pappus-Guldinus teoremi kullanılarak alanı x eksenini etrafında $\theta = 360^\circ$ döndürme ile oluşacak hacmin ifadesi,

$$V_x = 2\pi \bar{y} A = (2\pi) \bar{y} \left[\frac{1}{2} r^2 \left(\frac{1}{2} \pi - 1 \right) \right] = \frac{1}{2} \pi r^2 (\pi - 2) \bar{y}$$

Note: Denklemde 360° karşılığı 2π olarak kullanılmaktadır. Döndürme açısına bağlı olarak karşı gelen radyan değeri kullanılır. $\bar{y}$ verilen alanın ağırlık merkezidir, çeyrek daireden üçgenin çıkarılmasına denk düşer. Alan A benzer şekilde hesaplanır.

Ağırlık merkezinin koordinatı,

$$\bar{y} = \frac{2r}{3(\pi - 2)} \cong 0.584r$$